

ODRŽIVI RAZVOJ U ŠKOLI I ZAJEDNICI

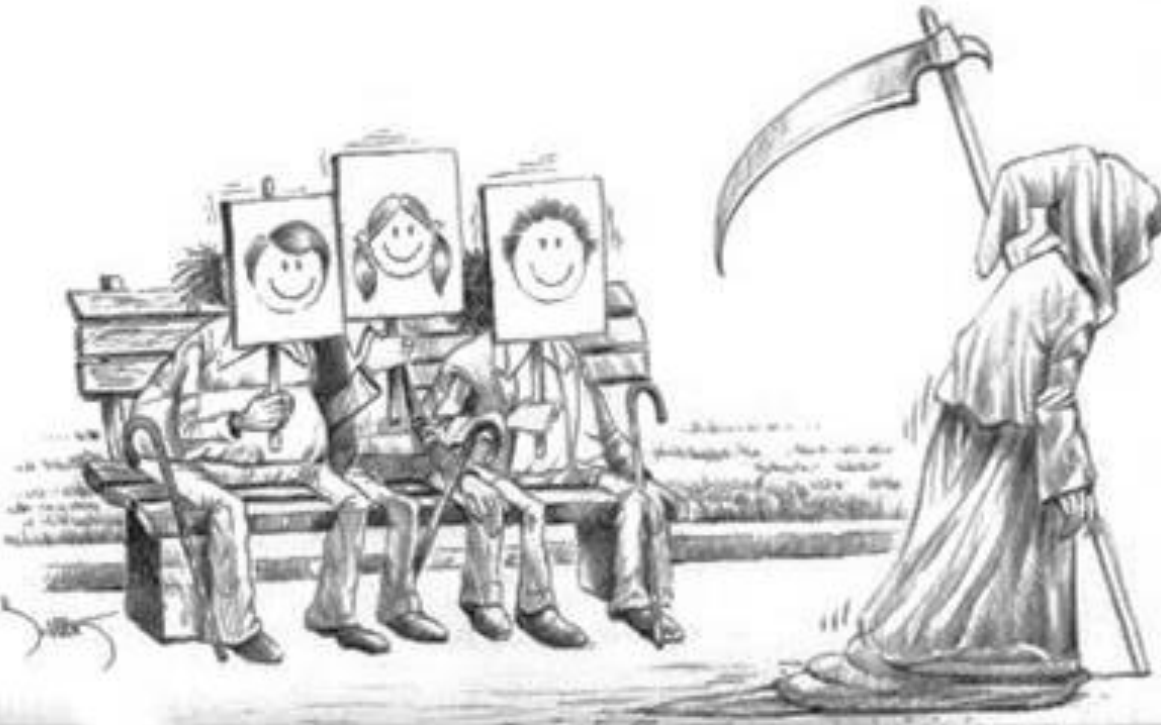
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Švicarsko - hrvatski
program suradnje

Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

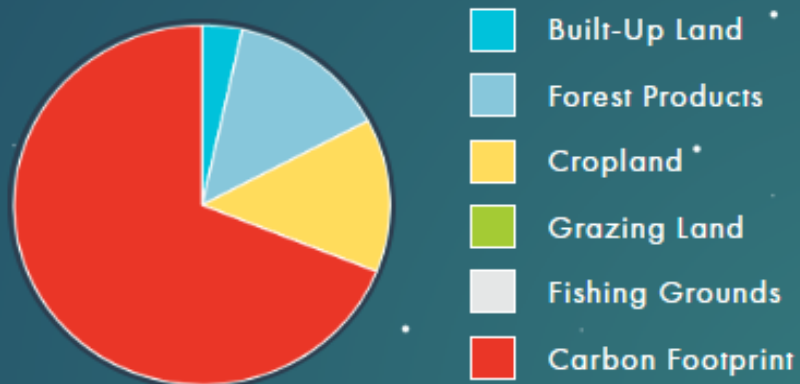
Stajališta izražena u ovoj prezentaciji isključiva su odgovornost Udruge Zelena Istra
i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

/// GDJE POČETI, A GDJE NAM JE CILJ? ///

RESULTS

By Land Type

By Consumption Category

3.1

Your Ecological Footprint i
(global hectares or gha) i

6

Your Carbon Footprint
(CO₂ emissions in tonnes per year)

67

Your Carbon Footprint
(% of your total Ecological Footprint)

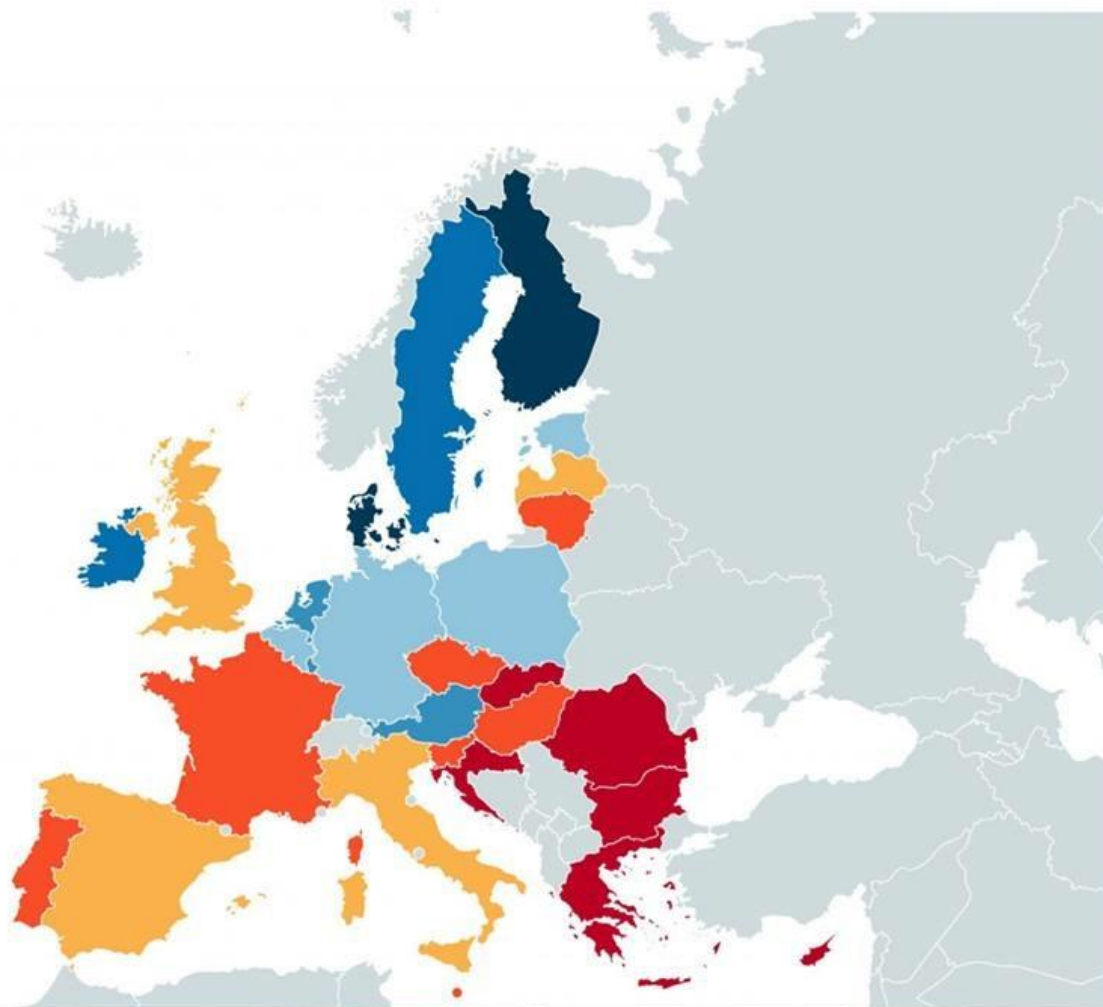
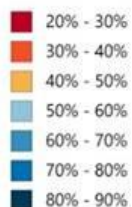
[Explore Solutions](#)

/// KOJI JE NAJVAŽNIJI RESURS? ///

How much people trust each other in EU countries

Generally speaking, most people in your country can be trusted (% of "Agree" answers)
- Eurobarometer 471 - April 2018

SOCIJALNI OTISAK

/// GDJE JOŠ JE ODLUŽIVI RAZVOJ? ///

HUMAN DEVELOPMENT INDEX /// INDEKS LJUDSKOG RAZVOJA

- ➔ zdravlje
- ➔ obrazovanost
- ➔ ekonomski standard (GNI)

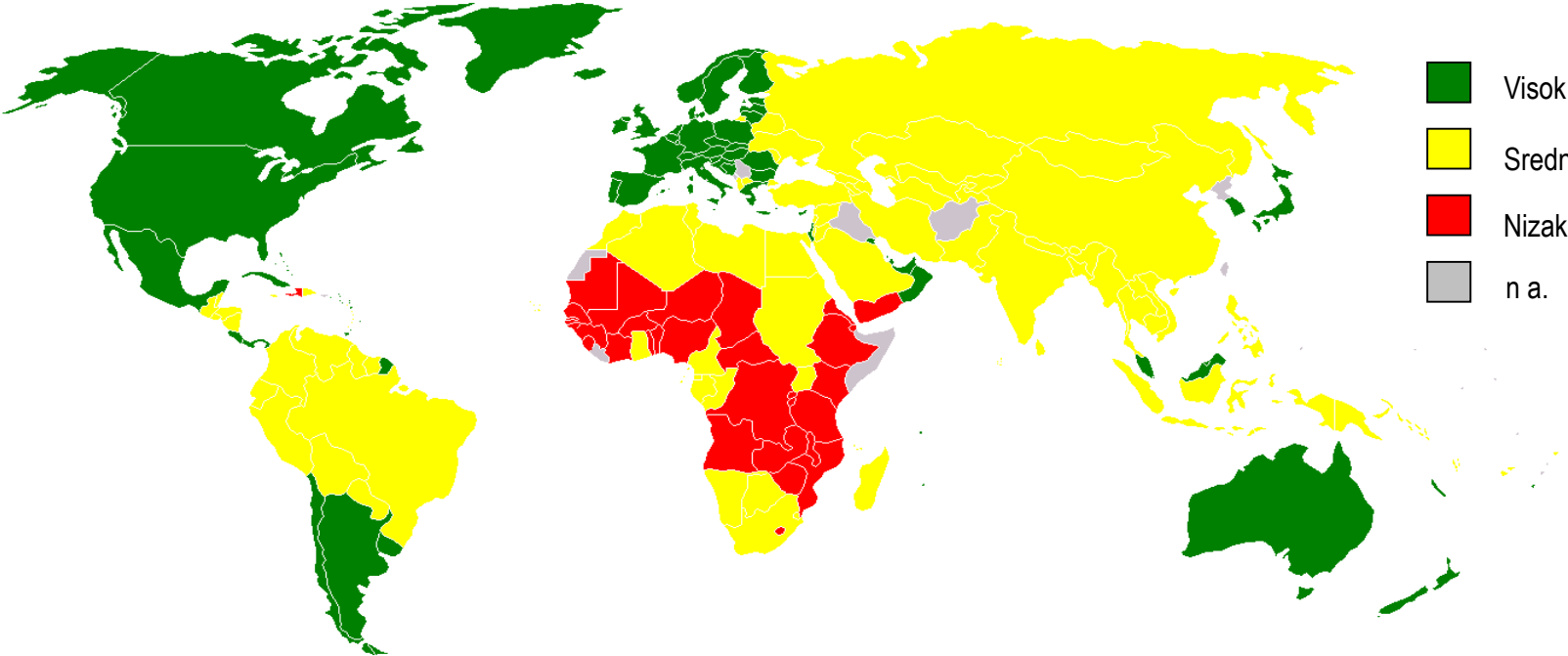

Human Development Report 2006
Human Development Indicators
Country Fact Sheets

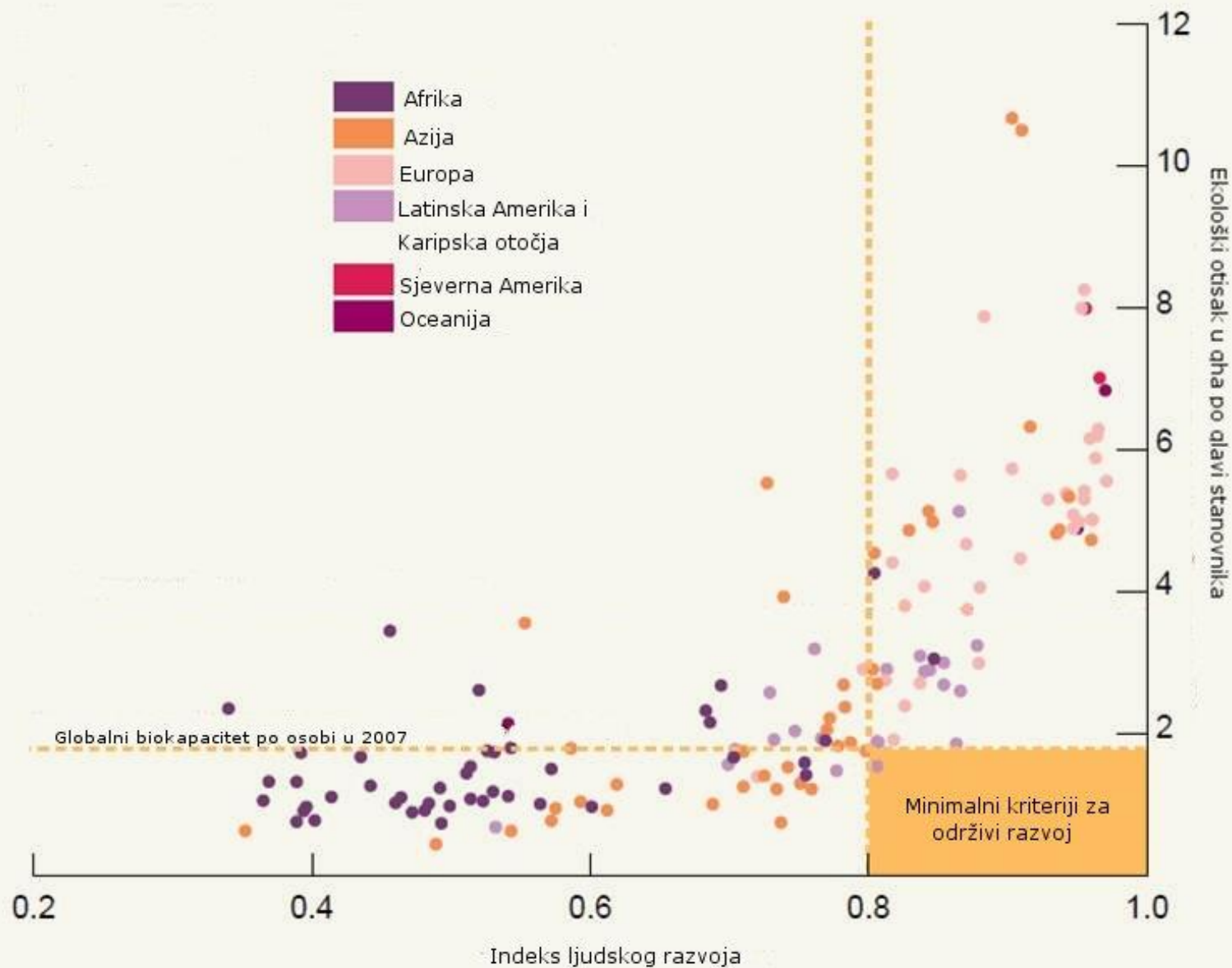
Human Development
Report 2007/2008

Fighting climate change:
Human solidarity in a divided world

- Visok HDI – iznad 0,67
- Srednji HDI – 0,66-0,48
- Nizak HDI – ispod 0,48
- n a.

/// JE LI MOGUĆ LAGANI OTISAK ZA KVALITETAN ŽIVOT? ///

/// KAKO TOČNO MJERITI RAZVOJ? ///

* IHDI - Inequality-Adjusted HDI

➤ indeks HDI “modificiran nejednakošću” koji sve kategorije HDI-ja, pa samim tim i ukupni indeks modificira/balansira u odnosu na stupanj nejednakosti u društvu, to jest računa poziciju prosječne osobe u odnosu na ukupni indeks.

- na globalnoj je razini HDI od 1990. godine porastao za 18%.
- balansiran količinom ili stopom nejednakosti opao bi za 22%, s prosječnih 0.62 u 2010. godini na 0.49.

/// JE LI TO DOVOLJNO ZA ODRŽIVI RAZVOJ? ///

✱ Indeks zdravlja i socijalnog stanja uključuje

Copyrighted Material

The Spirit Level

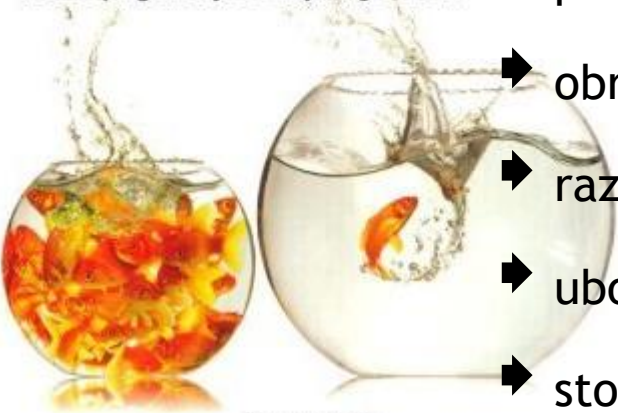
Why Equality is Better for Everyone

Richard Wilkinson and Kate Pickett

'A big idea, big enough to change political thinking'

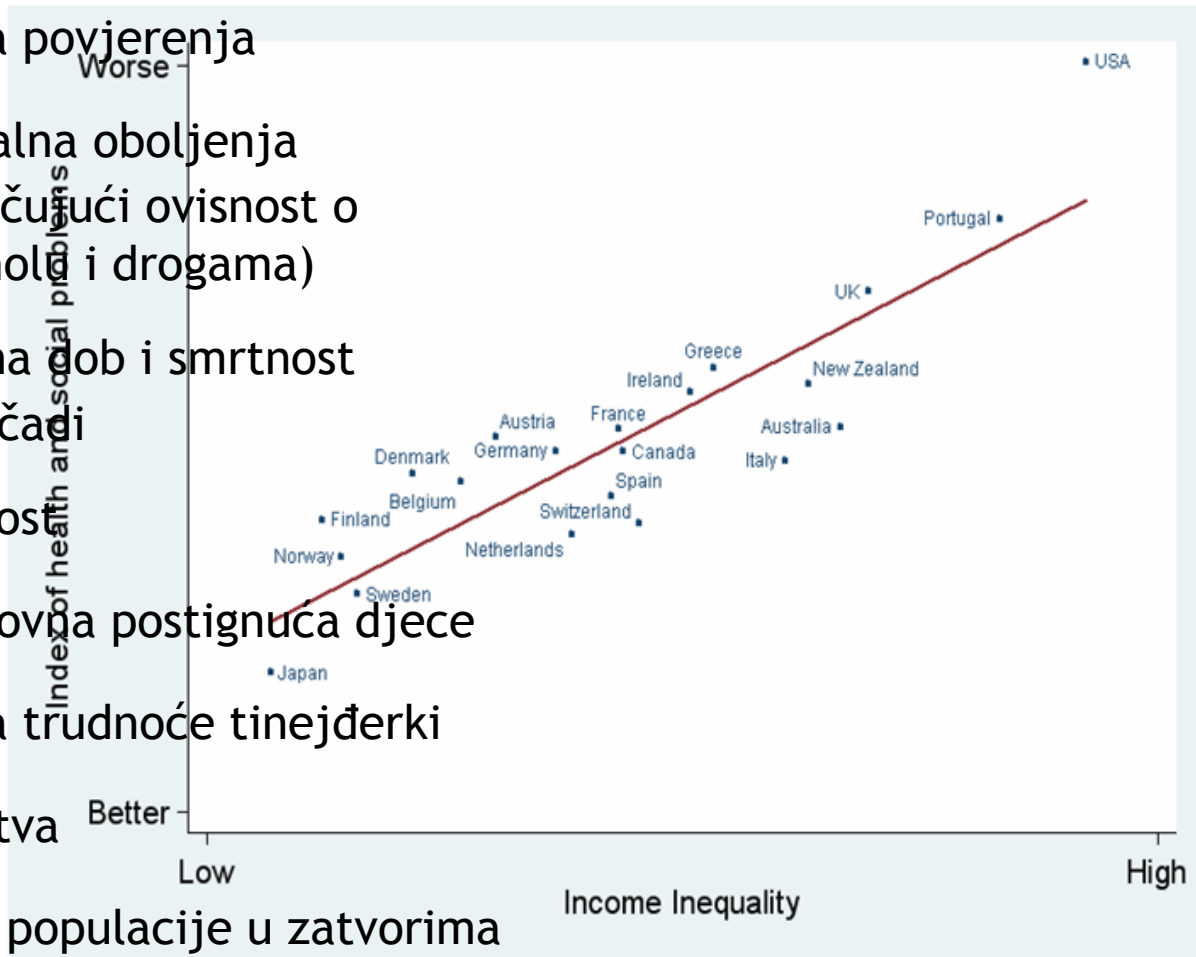
Sunday Times

'A sweeping theory of everything' Guardian

Copyrighted Material

- ➔ razina povjerenja
- ➔ mentalna oboljenja (uključujući ovisnost o alkoholu i drogama)
- ➔ životna dob i smrtnost dojenčadi
- ➔ pretilost
- ➔ obrazovna postignuća djece
- ➔ razina trudnoće tinejđerki
- ➔ ubojstva
- ➔ stopa populacije u zatvorima
- ➔ mobilnost u društvu

The Spirit Level

/// OPIS MEĐUPREDMETNE TEME ODRŽIVI RAZVOJ ///

* Podržava razvoj temeljnih vještina kao što su:

PRAKTIČNOST

PODUZETNOST

INOVATIVNOST

KRITIČKO
MIŠLJENJE

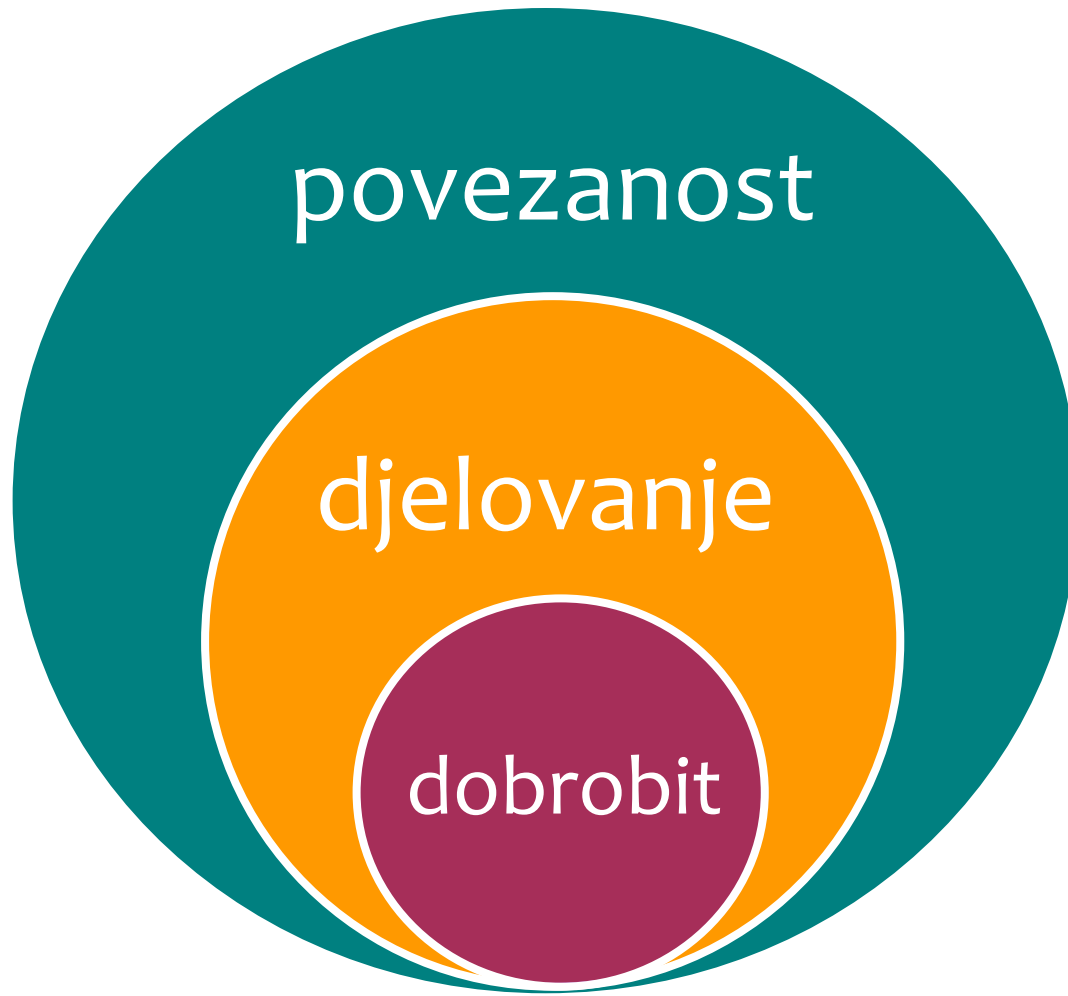
SPOSOBNOST
PRILAGODBE
PROMJENAMA

SPOSOBNOST
RJEŠAVANJA
PROBLEMA

/// DOMENE MPT ODRŽIVI RAZVOJ ///

- * Domene su oblikovane na takvoj razini općenitosti i širine koja omogućuje obuhvaćanje temeljnih područja međupredmetne teme Održivi razvoj. Tri domene **Povezanost, Djelovanje i Dobrobit** djeluju kao integralna cjelina.

/// DOMENE MPT ODRŽIVI RAZVOJ ///

POVEZANOST obuhvaća temeljna načela održivosti i međuovisnosti u ekosustavima.

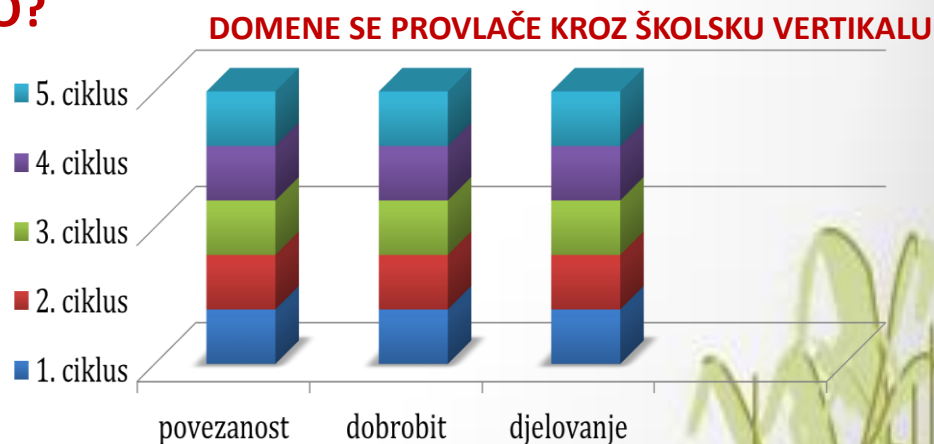
DJELOVANJE obuhvaća potrebu aktivnog širenja i primjene prikladnih znanja i vještina za održivo življenje.

DOBROBIT obuhvaća prava i odgovornosti u ostvarivanju željenog cilja: dobiti za sve ljude, okoliš i buduće generacije.

➤ **Povezanost** odgovara na pitanje **ŠTO?**

➤ **Djelovanje** na pitanje **KAKO?**

➤ **Dobrobit** na pitanje **ZAŠTO?**

Education
Scotland
Foghlam Alba

LEARNING FOR
SUSTAINABILITY

Schools Global Footprint

school data

my data

These readings are for data you've collected at school.

Ecological Footprint
(gha/pupil/year) ?

Greenhouse Gases
(kgCO₂e/pupil/year) ?

water

0.00

0.00

help-sheet

food

0.00

0.00

help-sheet

waste

0.00

0.00

help-sheet

energy

0.00

0.00

help-sheet

transport

0.00

0.00

help-sheet

buildings

0.00

0.00

help-sheet

Hi, drazen simlesa.

If this is not your data then please [log out](#) and try logging in again.

The New Zealand
Curriculum Online

Home

Resources and inspiration

The NZC future focus principle contains the following themes and

Inspiration

Sustainability

Enterprise

Globalisation

Citizenship

Print results

Export text

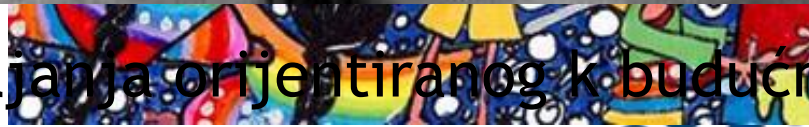
Get spreadsheet

Get PDF

ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I POUČAVANJA

- ➔ Poticanje razmišljanja orijentiranog k budućnosti i razvijanje osobne odgovornosti prema budućim generacijama

MPT ODRŽIVI RAZVOJ (OR), DOMENA DJELOVANJE, I. CIKLUS, 2. OČEKIVANJE

- NACIONALNI KURIKULUM MEĐUPREDMETNE TEME ODRŽIVI RAZVOJ

UČENIK:	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKA ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
I.B.2. Sudjeluje u aktivnostima škole na zaštiti okoliša i suradnji u zajednici.	Navodi aktivnosti škole vezane za zaštitu okoliša i suradnju u zajednici.	Primjenjuje komunikacijske praktične i socijalne vještine.	Spreman je svojom aktivnošću i ponašanjem pridonijeti suradnji u zajednici i očuvanju okoliša.	Projektno - organizacija projekata od strane škole s ciljem uključivanja načela održivosti u sam rad škole (razvrstavanje otpada, recikliranje, štednja energije itd.) i lokalne zajednice i uključivanje učenika (likovno osmisliti i izraditi plakate - pozivanje učenika i građana na čišćenje i uređivanje okoliša škole, sudjelovanje u akciji čišćenja i uređivanja zajedno sa roditeljima i učiteljima) - organizacija projekata usmjerenih na skrb o potrebitima u zajednici Dodatna nastava PID – kroz cijelu godinu biti aktivno uključen, recimo u sadnju bilja u okolici škole

KLJUČNI SADRŽAJI

obvezni - Zaštita okoliša i prirode, ušteda energije, kompostiranje, recikliranje, **preporučeni** - školski izleti u prirodu, crtanje i umjetničko izražavanje, igra i zabava, školski vrtovi

ŠKOLE KAO PROSTORI DIZAJNIRANJA ODRŽIVOG RAZVOJA

ŠKOLE KAO PROSTORI DIZAJNIRANJA ODRŽIVOG RAZVOJA

MPT ODRŽIVI RAZVOJ (OR), DOMENA POVEZANOST,

II. CIKLUS, 1. OČEKIVANJE

Domena: POVEZANOST				
Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
II.A.1. Razlikuje pozitivne i negativne utjecaje čovjeka na prirodu i okoliš.	Razvrstava ljudske utjecaje na prirodu i okoliš na pozitivne ili negativne i prepoznaje utjecaje na okoliš koji su posljedica njegovih aktivnosti.	Kritički promišlja o višestrukim učincima ljudskih utjecaja / djelovanja na prirodu i okoliš.	Svjestan je da ljudska djelovanja imaju posljedice na prirodu i okoliš.	<p>Priroda i društvo: nastavne jedinice s osnovnom podjelom ljudskih utjecaja na pozitivne i negativne</p> <p>Izvanastavne aktivnosti, ekoradionica: recikliranje, kompostiranje, školski vrt; uključivanje u školsku ekoradionicu ili više njih, nastavak iz prethodnoga ciklusa</p> <p>Likovna kultura: postavljanje reciklažnoga kutka u svakoj učionici (izrađivanje „kontejnera“ od kartonskih kutija)</p> <p>Hrvatski jezik: medijska kultura - članci, radioemisije i dokumentarci o utjecajima čovjeka na prirodu i okoliš</p>
<p>Ključni sadržaji: obvezni - obnovljivi i neobnovljivi izvori energije, prirodni resursi, ljudski utjecaj na prirodu, međudjelovanje u prirodi, preporučeni - izvori energije i podneblje, izolatori</p>				

/// KNJIŽNICE SJEMENA ///

/// ENERGETSKE ZADRUGE – OŠ Ostrog ///

/// AKCIJA ZA OIE ///

/// ENERGIJA ///

MPT ODRŽIVI RAZVOJ (OR), DOMENA DOBROBIT,

IV. CIKLUS, 4. OČEKIVANJE

Domena: DOBROBIT

Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
<p>IV.C.4. Opisuje utjecaj različitih ekonomskih modela na dobrobit.</p>	<p>Analizira različite ekonomske modele s obzirom na njihov utjecaj na dobrobit.</p>	<p>Uspoređuje podatke utjecaja različitih ekonomskih modela na dobrobit na temelju kojih osmišljava moguće scenarije.</p>	<p>Svjestan je da ograničenja prirodnih resursa utječu na ekonomski rast i da se dobrobit nužno ne zasniva na ekonomskome rastu.</p>	<p>Integrirana nastava (Politika i gospodarstvo, Povijest, Geografija, Sat razrednika): modeli različite primjene kapitalizma u državama svijeta Integrirana nastava (MPT Građanski odgoj i obrazovanje, MPT Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije, MPT Zdravlje, MPT Poduzetništvo): analiza utjecaja ekonomskih modela u nekom području i kvalitete života Projekt: posjet lokalnim tvrtkama koje se koriste ekonomijom za opću dobrobit</p>

Ključni sadržaji: **obvezni** - granica ograničenja prirodnih resursa, solidarnost, kvaliteta života, javne politike, indeksi društvenoga razvoja (ili pokazatelji društvenoga razvoja), globalne politike, resursi, ekološki otisak, **preporučeni** - napredni i novi ekonomski razvojni modeli, sigurnost, ne(zagađeni) okoliš

home

issues

classroom

support

About HEC

training

home · issues

Global Issues

In this section of the site, you can research and learn more about a number of important issues relating to international development and global justice. Each could be used in lessons as a source for an investigation.

Issues homepage

Quotes

+ Debt

+ Energy

+ Food

+ Health

+ Refugees

+ Trade

+ Transport

+ Waste

+ Water

+ Women's rights

Debt

Energy

Food

Health

Refugees

Trade

Transport

Waste

Water

Women

[Click here](#) for a downloadable Introduction to each issue

Go to **Classroom** for practical activities on issues

'A footprint means pressing down and global means world, so 'global footprint' means pressing down on the world and we don't want to press too hard' (child's definition of a Global

Food and energy

Do you know what's on your plate? Where the products on your plate have come from? What the cost to the environment is?

How much time do we dedicate to reading the label on our food products or researching the practices of businesses that we buy from regularly? In our changing environment, it's imperative that we all have a deeper understanding of how our choices impact the environment.

Source Local, Buy Local will help your pupils understand the importance of knowing where their food products come from and why they should as a consumers be supporting local, sustainable business. This film will help them understand what it means to be a sustainable business and the impact that a business can have on the environment. Through lines of inquiry, your pupil will be able to assess their own consumer behaviours and make more informed choices.

Climate Change Education

Climate Ready Classrooms

Low Carbon Skills

Fashion and textiles

Food and energy

E-learning resource

Scotland Lights up Malawi

Meet the team

Source Local, Buy Local

This film was made by S4-S6 pupils at Kemnay Academy. Working with Mackie's of Scotland, they were keen to share with other young people what it means to be a sustainable business, the range of different sustainable business practices out there and highlight how important it is for people to source locally produced food to help towards a low carbon future. The film details Mackie's journey to becoming a very green company and shows their innovation in taking forward new sustainable initiatives and commitment to looking after the environment that allows them to create their produce.

Download the [Source Local, Buy Local](#) resource to accompany this film.

**FAIRTRADE
SCHOOLS**

RESOURCES

FILTER BY RESOURCE ^

- FAIRTRADE FORTNIGHT
- ACTIVITIES AND GAMES**
- ASSEMBLY PLANS
- FILMS
- GET SUPPORT
- LESSON PLANS

FILTER BY AGE / KEY STAGE ^

GRID VIEW

MAP VIEW

French comprehension activity (new for Fairtrade Fortnight 2019)

[VIEW](#)

Gingerbread Board Game

[VIEW](#)

Cotton Campaigning Activity

Cotton Research Activity

/// FAIR TRADE ///

* DIVINE - fair trade chocolate

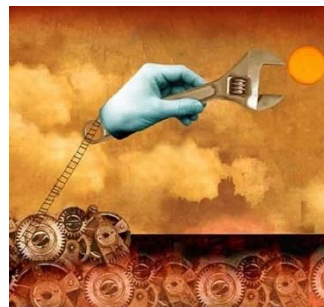

- ▶ Kuapa Kokoo cooperative from Ghana has 44% share in company

- ▶ Kuapa Kokoo has 85000 members in 1257 villages

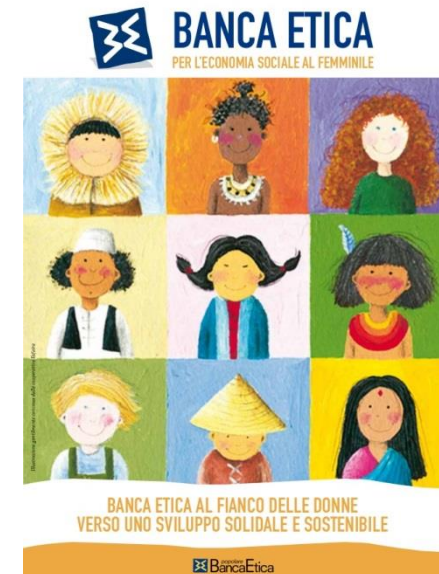

- ▶ ulažemo naš novac u financijske institucije koje ne špekuliraju na burzama i manipuliraju s vrijednošću novca.
- ▶ nema investiranja u projekte koje zagađuju okoliš, uništavaju ekosustave, povećavaju siromaštvo i nepravdu ili ugrožavaju ljudsko zdravlje
- ▶ mogućnost dobivanja povoljnijih kredita za projekte dobre ekonomije

* BANCA ETICA, ITALIJA

- ➔ prva podružnica otvorena u Padovi 1999. godine
- ➔ zadrugarski model odlučivanja
- ➔ financijska potpora sceni
- ➔ osnivači FABEA-e i SEFEA-e (potpora novim i manjim bankama)
- ➔ imaju preko 38000 članova, od čega preko 6000 pravnih subjekata
- ➔ 230 zaposlenih u 17 podružnica
- ➔ 0,4% „loših” kredita

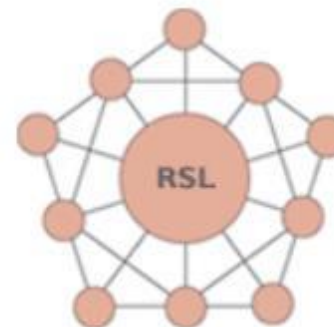
Rethinking School Lunch

What is Rethinking School Lunch (RSL)?

RSL is a planning framework to implement food service and curriculum innovation.

It connects public education and public health.

FOOD POLICY
CURRICULUM INTEGRATION
FOOD AND HEALTH
FINANCES
FACILITIES DESIGN

THE DINING EXPERIENCE
PROFESSIONAL DEVELOPMENT
PROCUREMENT
WASTE MANAGEMENT
MARKETING AND COMMUNICATIONS

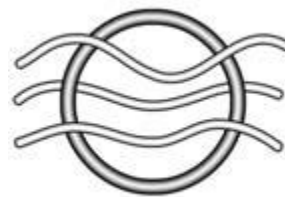
MPT ODRŽIVI RAZVOJ (OR), DOMENA POVEZANOST, IV. CIKLUS, 3. OČEKIVANJE

Domena: POVEZANOST				
Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
IV.A.3. Procjenjuje kako stanje ekosustava utječe na kvalitetu života.	Prepoznaje i objašnjava posljedice fragmentacije i uništenja staništa, prekomjernoga iskorištavanja resursa i klimatskih promjena.	Procjenjuje kvalitetu života u lokalnoj zajednici i u svome okolišu te zaključuje kako promjene u jednom ekosustavu utječu na druge ekosustave i zajednice.	Pokazuje posvećenost očuvanju ravnoteže između kvalitete života i očuvanja ekosustava.	<p>Biologija: uključiti nastavnu temu Ljudski utjecaji na okoliš i njihove posljedice poučavanjem kojim će se iscrpnije obraditi pojedini ljudski utjecaji na okoliš i analizirati stanje ekosustava koji su pod slabijim i jačim ljudskim utjecajima</p> <p>Matematika i Informatika: izračun, izrada grafičkih prikaza i prezentacija indeksa raznolikosti i usluga ekosustava za ekosustave koji su u ravnoteži i onih koji su zbog ljudskih utjecaja izvan ravnoteže</p> <p>Hrvatski jezik: medijska kultura s temama povezanosti stanja ekosustava i kvalitete života</p> <p>Integrirana nastava (Biologija, Kemija, Politika i gospodarstvo, Hrvatski jezik, Vjeronauk, Etika, Povijest): učenik, radeći u skupini, analizira određene gospodarske krize u povijesti i njihov utjecaj na održivi razvoj</p> <p>Geografija: odlazak u prirodu na mjesto gdje se vide utjecaji gospodarstva na prirodu, poput šuma, kamenoloma, tvornice i sl.</p> <p>Integrirano (Sat razrednika, projekti, MPT Građanski odgoj i obrazovanje, MPT Zdravlje): posjet mjestima u Hrvatskoj na kojima je vidljiv utjecaj stanja u ekosustavima na kvalitetu života (pozitivni i negativni primjeri); vježba na satu: Millenium Ecosystem Assesment (svjetsko istraživanje u utjecaju stanja u ekosustavima na kvalitetu života)</p>

* 6 principa ekosustava

MREŽE

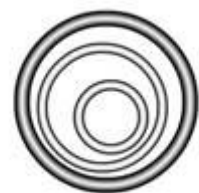
SOLARNA
ENERGIJA

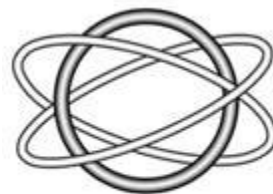
KRUŽENJA

PARTNERSTVA

RAZNOLIKOST

DINAMIČKA
RAVNOTEŽA

/// ŠEST PRINCIPA EKOSUSTAVA ///

- * MREŽE
- * DINAMIČKA RAVNOTEŽA
- * KRUŽENJA
- * RAZNOLIKOST
- * SOLARNA ENERGIJA
- * PARTNERSTVA

/// ŠEST NAČELA EKOSUSTAVA ///

* MREŽE

* DINAMIČKA
RAVNOTEŽA

* KRUŽENJA

* RAZNOLIKOST

* SOLARNA ENERGIJA

* PARTNERSTVA

MPT ODRŽIVI RAZVOJ (OR), DOMENA DJELOVANJE, V. CIKLUS, 1. OČEKIVANJE

Domena: DJELOVANJE				
Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
V.B.1. Kritički promišlja o utjecaju našega djelovanja na Zemlju i čovječanstvo.	Objašnjava i uspoređuje na koje načine utječemo na planet i druge ljude.	Analizira primjere kompleksnoga odnosa između našega djelovanja i utjecaja na Zemlju i druge ljude.	Promiče djelovanja koja ne ugrožavaju ni planet ni druge ljude.	<p>Integrirana nastava (Politika i gospodarstvo, Geografija, Sat razrednika, Sociologija, MPT Građanski odgoj i obrazovanje, MPT Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije): praćenje promjena i analiza grafičkih prikaza i karata s podacima na razini svijeta te praćenje promjena bitnih pokazatelja za održivi razvoj (<u>bioraznolikost</u>, iskorištavanje resursa, siromaštvo, glad, položaj žena...); usporedba mjerenja utjecaja na planet i druge ljude uz pomoć ekološkoga otiska)</p> <p>Kemija: tematske cjeline - kemija okoliša, kemija koloida i znanost o materijalima</p>
<p>Ključni sadržaji: obvezni – klimatska pravda, volontiranje, djelovanje usmjereno prema budućnosti (<u>future oriented acting</u>), primjeri održivog dizajna preporučeni - društveno poduzetništvo, zadruge, građanski aktivizam, globalne promjene i procesi, zakoni i ugovori o očuvanju okoliša i o temama koje održivi razvoj pokriva, solidarnost i ravnopravnost, <u>permakultura</u> - održivo dizajniranje životnih prostora, <u>niskouglični razvoj</u> Hrvatske</p>				

/// ZIMBABWE, SCOPE ///

- U Zimbabweu je kroz program Schools and Colleges Permaculture (SCOPE) dizajnirano 60 škola te se radi na uključivanju permakulture u nacionalni obrazovni kurikulum

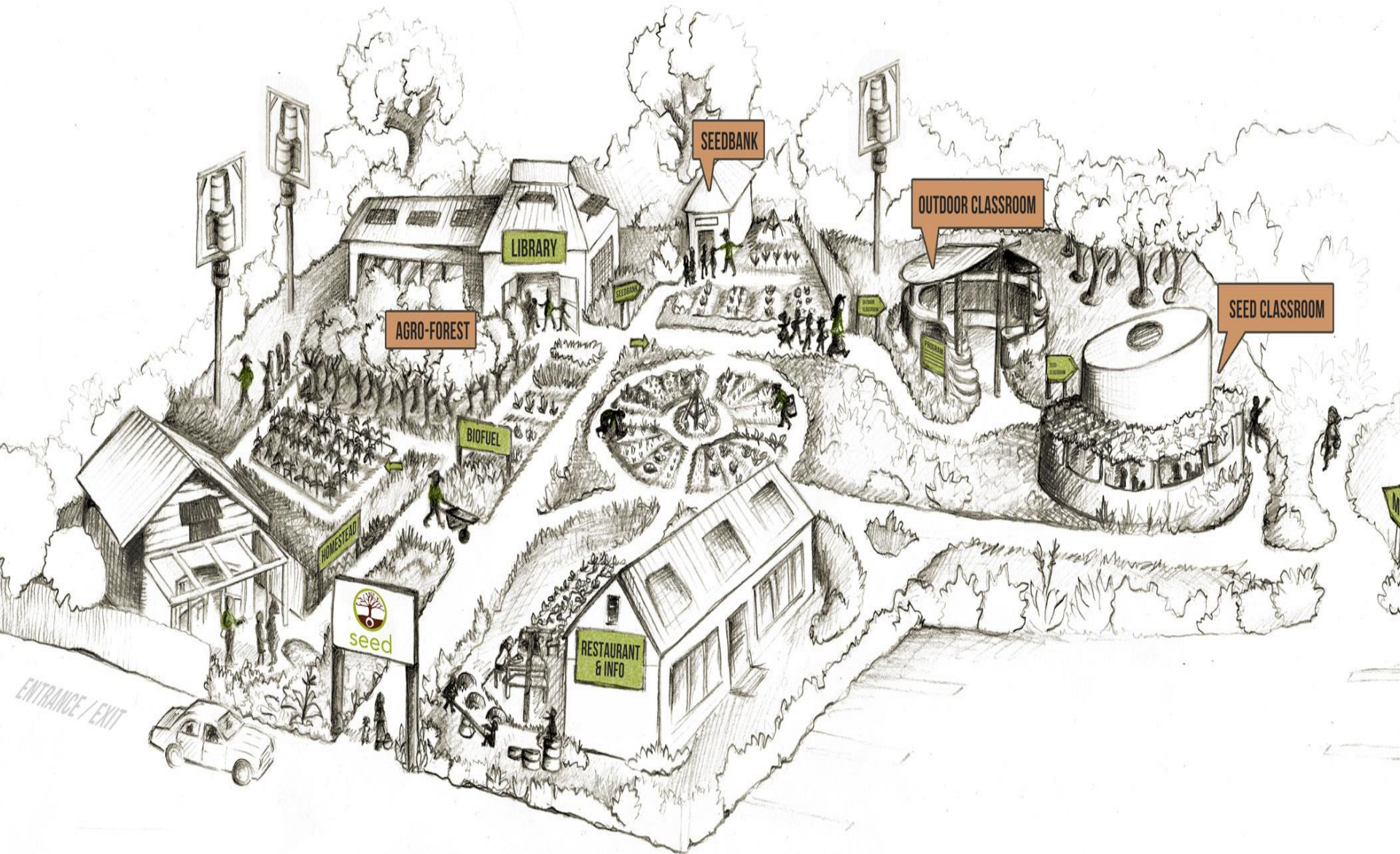
The Rescope Programme

Reconnecting with Nature & Culture

www.SeedingSchools.org

/// SEED, Cape Town, Južna Afrika ///

/// Učenička zadruga Dalya ///

/// Učenička zadruga Tkanica ///

/// ZAVRŠNA MISAO ///

- * *Ako gledajući sve podatke koje imamo ne shvaćamo da idemo u krivom smjeru, znači da smo slijepi. Ali ako ne vidimo sve ono što ljudi širom svijeta rade da krenemo u boljem smjeru, znači da nemamo srca.*

Paul Hawken

HVALA

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Švicarsko - hrvatski
program suradnje

Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

